

Anti-korrupsionsarbetet på Sida har hög prioritet och har fått ökad betydelse de senaste åren. I alla delar av världen påverkas människors vardag av korruption. Mest drabbas de fattiga. Korruption försvagar tilliten i ett samhälle och riskerar därmed att urholka demokratin, i allra värsta fall kan hela samhällsbygget eroderas. Korruption är ett allvarligt hot mot en rättvis och inkluderande tillväxt bl.a. genom att hämma investeringar. Tillgången till sociala tjänster, såsom hälsa och utbildning, urholkas. Sammantaget är korruption ett stort och allvarligt utvecklingshinder.

Definition

Sida definierar korruption som:

“ missbruk av förtroende, makt eller position för otillbörlig vinning. Korruption innefattar bl.a. mutor, bestickning – inkluderande bestickning av utländsk tjänsteman – utpressning, jäv samt nepotism.”

Sidas förhållningssätt till korruption är att:

“ Alltid förebygga, aldrig acceptera, alltid informera och alltid agera”.

Motverka korruption

Sida har i uppgift att motverka oegentligheter och korruption i sin beredning och uppföljning av projekt och program samt att stödja samarbetsländernas anti-korrupsionssträvanden.

Sidas anti-korrupsionsarbete bedrivs på fyra olika nivåer:

- Främja etik och integritet i den egna organisationen.
- Motverka korruption i projekt och program.
- Stödja samarbetsländernas strävan att bekämpa korruption genom strategiska insatser.
- Medverka i internationellt anti-korrupsionsarbete.

Motverka korruption i svenskfinansierade biståndsinsatser

Sida har höjt ambitionsnivån de senaste åren vad gäller riskanalys, revision och resultatredovisning bl.a. för att stärka anti-korrupsionsar-

tet i insatshanteringen. Ett ökat fokus på kontroll och riskhantering är nödvändigt, men samtidigt är korruptionssituationen i partnerländerna för komplex att åtgärdas med endast kontrollåtgärder. Korruptionen är en maktfråga och därför ett politiskt problem snarare än ett tekniskt/juridiskt.

Stöd till samarbetsländernas strävan att bekämpa korruption

En av Sidas tematiska prioriteringar är mänskliga rättigheter och demokratisk samhällsstyrning. Flera insatser inom denna sektor har antingen en direkt eller indirekt påverkan på korruptionssituationen. Sida stödjer insatser som syftar till att öka demokratiskt deltagande, öppenhet och ansvarsutkrävande vilket är avgörande för att förändra korrupta miljöer. Det civila samhället har en ytterst viktig roll. Sida ger stöd till att stärka institutioner (såsom t ex skattemyndigheter eller revisionsmyndigheter) och system för offentlig finansiell styrning.

En oberoende kompetent förvaltning som behandlar medborgare lika är avgörande för ett demokratiskt och korrupsionsfritt samhälle. Vidare stöder Sida anti-korrupsionsorganisationer (såsom t ex Transparency International), uppbyggnad av rättsväsende, fria medier, parlament och politiska partier. Det är viktigt att stärka känslan av medborgarskap och främja ett rättighetsperspektiv. Sida ger också bidrag till att fria och oberoende val kan genomföras.

“Joint Evaluation to Anti-Corruption Efforts 2002–2009” – (citrat från en Evaluation Brief gjord av en av utvärderarna Charlotte Vaillant 2012)

“Sweden’s support for the 2005 Vietnam corruption survey was instrumental in fuelling the national debate and providing the communist party with a more informed basis to address corruption”

“In Tanzania and Zambia, donors have helped national audits offices to produce timely and credible audit reports, which donors and national stakeholders alike have used increasingly to scrutinize governments”

“Donor support to private sector reforms has not acknowledged the role that private sector can play in fuelling corruption”

“Linkages with global initiatives, dealing with transparency and money laundering have remained weak”

Sidas hantering av korrupsionsmisstankar

Sida utreder alla inkomna misstankar om korruption. Myndigheten har ramavtal med ett antal revisionsfirmor som Sida anlitar för korrupsionsutredningar. Sida har inrättat ett *whistle blowing* system. Systemet möjliggör anmälningar (som även kan vara anonyma) om korrupsionsmisstankar både från Sidas personal och personer utanför myndigheten. Detta system stärker ytterligare kontrollen av att svenska biståndsmedel används för avsedda ändamål.